



† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΓΕΡΑΦΕΙΜ

Θρησκευτικός Μετανάστης, ταξιδεύοντας στο απρόοπτο Κωνσταντίνος Τσίλης

Το θεολογικό βάθος, το ιεραποστολικό ήθος και η έμπονη ορθόδοξη μαρτυρία αναβλύζει μέσα από το πολύτιμο βιβλίο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σιγκαπούρης κ. Κωνσταντίνου, μεταμορφώνοντας ένα γραπτό λόγο από περιγραφή ταξιδιωτικών εμπειριών σε μια ζωντανή μαρτυρία κένωσης, σταυρικής πορείας και αναστάσιμης ελπίδας και αγάπης για τον άνθρωπο στην καρδιά της Ασίας.

Η Ιεραποστολή δεν νοείται ως μια απλή ανθρωπιστική δράση ή ένα οργανωμένο θρησκευτικό σχέδιο αλλά, όπως την νοσηματοδοτεί ο συγγραφέας, ως μια βαθιά «θεία ανατροπή» και ανταπόκριση στο κάλεσμα του Θεού, ο οποίος ενεργεί ως ο «μεγάλος σκηνοθέτης» της ανθρώπινης ζωής.

Για τον Σεβασμιώτατο Σιγκαπούρης η θεολογική ουσία της ιεραποστολής συμπυκνώνεται σε εκκλησιαστικούς και θεολογικούς άξονες. Η ιεραποστολή είναι η έμπρακτη αναγνώριση ότι κάθε άνθρωπος, ανεξάρτητα από την κοινωνική οικονομική, πολιτιστική του θέση ή το χρώμα του, αποτελεί εικόνα Θεού. Σε θρησκευτικά και πολιτιστικά περιβάλλοντα όπου κυριαρχούν αντιλήψεις όπως το «κάρμα», που μπορεί να θεωρούν τον πάσχοντα άνθρωπο ως «ελαττωματική πρώτη ύλη», η ιεραποστολή αντιπαραθέτει την αλήθεια ότι ο άνθρωπος είναι σημαντικός και μοναδικός ως εικόνα του Θεού.

Η ιεραποστολική πορεία είναι ένας «συνεχής Γολγοθάς», ένας δρόμος γεμάτος αγκάθια που πληγώνουν, ένα «ταξίδι στο απρόοπτο». Η πίστη σε αυτό τον δρόμο δεν είναι μια εύκολη επιλογή, αλλά ένας «Σταυρός βαρύς και αλύγιστος». Υπάρχει όμως μέσα από την οδύνη και τις συνεχείς πτώσεις, η «Ανάσταση», το τέλος της σωτηρίας, ο τρόπος να βρίσκει κανείς το φως ακόμα και στο πιο πηχτό σκοτάδι.

Η ιεραποστολή συνιστά την παράδοση των «ιερών μυστηρίων της αγάπης» στον κόσμο, όχι μέσα από θεωρητικά σχήματα, αλλά μέσα από μια «απλή καθημερινή γλώσσα» και πράξεις μετοχής και αναζήτησης της Χάρης του Θεού. Ο ιεραπόστολος δρα ως ένας «θρησκευτικός μετανάστης» όπως πολύ εύστοχα και χαρακτηριστικά τον ονομάζει ο Σεβασμιώτατος, που καταφέρνει να αγαπά με έργα και να υποφέρει με

χαμόγελο, προσφέροντας μια μαρτυρία πίστης που μπορεί ενίοτε να κοστίζει τα πάντα.

Οι πιστοί στην ιεραποστολή γίνονται «τα χέρια που απλώνουμε για να σηκώσουμε τον άλλον». Είναι η προέκταση της αγάπης του Θεού που δεν κάνει διακρίσεις και επιδιώκει να κάνει τον συνάνθρωπο να νιώσει ότι δεν είναι μόνος με κύριο όρο πάντοτε την ελευθερία. Αντίθετα, η αδιαφορία και η άρνηση να «δώσουμε χώρο» στον άλλον ακυρώνει κάθε έννοια χριστιανικού ήθους. Η ιεραποστολή είναι η απόφαση να λέει κανείς «ναι» στο θέλημα του Θεού όταν όλα γύρω του φωνάζουν «όχι», μετατρέποντας τη ζωή σε ένα δώρο προσφοράς και μαρτυρίας μέσα στην ιστορία του κόσμου.

Το βιβλίο εκκινεί από μια θεμελιώδη θεολογική παραδοχή: η ιεραποστολή δεν είναι ανθρώπινο κατόρθωμα, αλλά ανταπόκριση στο κάλεσμα του «Μεγάλου Σκηνοθέτη» όπως λέει ο Σεβασμιώτατος, του Θεού. Περιγράφοντας εδώ ο συγγραφέας τον εαυτό του ως έναν άνθρωπο του «μικρόκοσμου» του Πειραιά που δεν επιθυμούσε να ταξιδέψει, βιώνει μια ριζική ανατροπή. Αυτή η μετάβαση από το «όχι» στο «ναι» αποτελεί την πεμπτούσια της ιεραποστολικής κλήσης η οποία λειτουργεί θεολογικά και εκκλησιαστικά, ταυτίζεται με την εγκατάλειψη του ιδίου θελήματος για να φανερωθεί και να παραδοθεί στους ανθρώπους με κάθε τρόπο το θέλημα του Θεού, μια διαδικασία που ο συγγραφέας χαρακτηρίζει ως τη «μεγαλύτερη ευλογία» της ζωής του.

Στην Νότια Ασία, η ιεραποστολική δράση έρχεται αντιμέτωπη με βαθιές θρησκευτικές και κοινωνικές δομές. Η πηγή του πόνου εδώ δεν είναι μια ανθρωπολογική και θεολογική παρανόηση: η πεποίθηση ότι ο άνθρωπος είναι ον που υπόκειται στην μοίρα των πράξεων του αντίθετα με την ελευθερία, προσδιορίζοντας ότι κάθε πράξη είναι αποτέλεσμα αιτίας του παρελθόντος και συγχρόνως αιτία άλλων πράξεων που θα ακολουθήσουν στο μέλλον. Έτσι η ζωή του κάθε ανθρώπου ταυτίζεται με τον νόμο της αιτιότητας, της δράσης και της αντίδρασης, δρέπει, αναπόφευκτα, τους καρπούς των πράξεων και σκέψεών του, το κάρμα τον ακολουθεί κατά τις επίγειες ενσαρκώσεις του, τις συνθήκες των οποίων και προσδιορίζει για μια επόμενη ζωή.

Ο Μητροπολίτης Κωνσταντίνος αντιπαραθέτει σε αυτή την απόγνωση τη χριστιανική θεολογία της ελευθερίας και της Εικόνας. Κάθε άνθρωπος, όσο πληγωμένος, φτωχός ή «άχρηστος» κι αν θεωρείται από την κοινωνία,

παραμένει «εικόνα του Θεού», δηλαδή ελεύθερος ως πρόσωπο ξεχωριστό που αναζητά το χέρι του Θεού και την Αγάπη Του. Επομένως με το έργο και τον λόγο της ιεραποστολής, πρώτον λειτουργεί η πράξη εκείνη που λέει στον άλλον: «σε βλέπω, είσαι εδώ, είσαι σημαντικός» και δεύτερον φανερώνεται η νίκη της Ανάστασης η οποία δεν περνά από την απουσία των προβλημάτων, αλλά από την δύναμη να σηκώνεται ο άνθρωπος, κάθε φορά που πέφτει και να αναζητά το θαύμα της Παρουσίας Του. Οι άνθρωποι που περιγράφονται στο βιβλίο δεν είναι θύματα, αλλά «μαχητές» που κρατούν τη φλόγα ζωντανή μέσα στο σκοτάδι.

Η μαρτυρία της Ορθοδοξίας σε έναν εχθρικό κόσμο περιγράφεται, και είναι, μια ιδιαίτερη πτυχή του βιβλίου. Η θεολογία της Ορθόδοξης ταυτότητας σε περιβάλλοντα φανατισμού και θρησκευτικού φονταμενταλισμού, η απόφαση να γίνει ή να παραμείνει κανείς Ορθόδοξος σε αυτά τα μέρη δεν είναι μια τυπική επιλογή, αλλά μια απόφαση πολύ δύσκολη, πολύτιμη και ενέχει μεγάλους κινδύνους. Η ιεραποστολή εδώ δεν είναι προσηλυτισμός, αλλά μαρτυρία και πρόταση ελευθερίας και αγάπης. Ο «θρησκευτικός μετανάστης» λοιπόν καταφέρει να συνδιαλέγεται με ανθρώπους κάτω από συνθήκες απειλητικές, αβέβαιες, ασταθείς, χρησιμοποιώντας έναν «απλό καθημερινό λόγο» που διηγείται τα «ιερά μυστήρια της αγάπης». Η Ορθοδοξία βιώνεται ως μια στάση ζωής που λέει «δεν λυγίζω, δεν υποτάσσομαι», ακόμα και όταν η μοναξιά γίνεται αβάσταχτο βάρος.

Το βιβλίο καταλήγει με μια βαθιά εκκλησιολογική και ανθρωπολογική διαπίστωση: ο πραγματικός κίνδυνος δεν είναι η πολιτιστική και οικονομική συνθήκη, η φτώχεια της Ασίας, αλλά ο «εγωισμός μας» και η «αδιαφορία μας». Αυτά είναι τα πραγματικά «σκουπίδια» που πρέπει να απορρίψουμε γιατί η ιεραποστολή ορίζεται τελικά ως η προέκταση των χειρών του Χριστού στον κόσμο. «Δεν είμαστε τίποτα άλλο από τα χέρια που απλώνουμε για να σηκώσουμε τον άλλον». Η μεγάλη Αγάπη του Θεού είναι αυτή που δεν ξεχωρίζει κανέναν και για κανέναν λόγο αλλά βλέπει και επιθυμεί την απευθείας την σωτηρία του κάθε ξεχωριστού προσώπου.

Το βιβλίο του Μητροπολίτου Κωνσταντίνου αποτελεί μια σύγχρονη «Φιλοκαλία» της ιεραποστολικής πράξης δοσμένη με λόγο απλό, με παραδείγματα γεγονότων και ανθρώπων που μαρτυρούν την αγωνία και

τον αγώνα του σε έναν πολύ διαφορετικό κόσμο και πολιτισμό, έναν κόσμο του απροόπτου!

Μας διδάσκει ότι η ιεραποστολή δεν τελειώνει ποτέ, καθώς οι ιστορίες των ανθρώπων συνεχίζονται πέρα από τις σελίδες. Είναι μια πρόσκληση προς κάθε πιστό να εγκαταλείψει την ανασφάλειά του και να αναγνωρίσει στον «ξένο» και στον «διαφορετικό» τον ίδιο τον Χριστό. Με λόγο θεολογικό αλλά και βαθιά ανθρώπινο, ο Σεβασμιώτατος μας υπενθυμίζει ότι, αν σταματήσουμε να απλώνουμε τα χέρια μας προς τον πλησίον, τότε εμείς οι ίδιοι γινόμαστε τα «απορρίμματα» της ιστορίας και ξένοι και αρνητές της μεγαλειώδους Αγάπης Του.

fr Πειραιώ Γραφείμ

17.2.2026